

Sjukdomarna som ska bekämpas direkt

Några smittsamma djursjukdomar ska utrotas omedelbart. EU klassar dessa som A-sjukdomar. Det gäller exempelvis elakartad lungsjuka hos nötkreatur, mul- och klövsjuka, får- och getkoppor, afrikanskt svinpest, afrikansk hästpest samt rots hos häst.

AV JOHAN JARNESTAD OCH ANNA LILJEMALM

Allvarliga smittsamma djursjukdomar delas in i kategorier mellan A och C, där A-sjukdomarna betecknas som de allvarligaste. De epizootisjukdomar som inte omfattas av EU-lagstiftningen hanteras med nationell lagstiftning.

FÅGELINFLUENSA

Fågelinfluensa, eller aviär influensa, kan spridas vidare från fåglar till däggdjur som rödrev, iller, grävling och katt. Samtidigt som världen hade ögonen på covid-19-pandemin under 2020 dog tiotusentals sjöfåglar i Europa av fågelinfluensa av typen H5N1. Sedan 2022 har H5N1 också dödat minst 600 000 vilda fåglar och 50 000 däggdjur i Sydamerika, inklusive sjöelefanter och sjölejon i Argentina, Chile och Peru, samt tusentals albatrosser på Falklandsöarna. Forskare oroas också över fågelinfluensans potentiella inverkan på pingviner och andra vilda djur i Antarktis.

AFRIKANSK SVINPEST

Den plågsamma och dödliga virussjukdomen drabbar endast vildsvin och tamgris. Människor och andra djur kan alltså inte bli smittade, men kan sprida smittan vidare vid kontakt med sjuka eller döda djur. Det finns inget botemedel eller vaccin mot sjukdomen, och det motståndskraftiga viruset kan överleva länge, även i minusgrader.

MUL- OCH KLÖVSJUKA

Mul- och klövsjuka är en oerhört smittsam sjukdom som drabbar nötkreatur, får, getter, svin, renar och vilda klövdjur. Virusets ger upphov till feber och smärtsamma blåsor och sår i munnen samt på klövar och spenar. Sjukdomsutbrott kan få snabb spridning och den som misstänker smitta är skyldig att kontakta veterinär omedelbart. Det finns ingen behandling för sjukdom som redan brutit ut.

